REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 161. Braşov, Miercurĭ 24 Iulie (6 August). 1902.

Neconsecinţe „patriotice“.

(S) Se ḑice, că chiar şi în nebunie este ceva logică. Póte sĕ fie, dér în grandomania maghiară, nu este nicĭ de léc; ba acésta ne arată nisce inconsecinţe atât de bătĕtóre la ochĭ, de stai uimit în loc. Şi aceste neconsecinţe le comit chiar acei luceferĭ ai vieţii publice maghiare, carĭ sunt dătătorĭ de direcţiune.

Mai deunăḑĭ se lăţi vestea prin foi, că Ţarul Rusiei va reda visita principelui Bulgariei, şi că în Sofia se vor desbate şi se vor pune la cale apoi lucrurĭ marĭ, între carĭ la locul întâiŭ proclamarea Bulgariei de regat etc.

Bartha Miklos în „Magyarország“ se plânge amar, că tóte aceste lucrurĭ grave se pot întêmpla fără voia, póte chiar peste voia diplomaţiei austro-maghiare, că se pot petrece necrestându-se de loc din partea tătucului, Ţarului, şi a fiilor sĕĭ dela rĕsărit acéstă diplomaţie,— se plânge că, Maghiarul, la popórele din Balcanĭ trece de „şvab“ urgisit, nu e iubit, respectat, ba chiar temut, ca óre când, sub unii regĭ naţionalĭ maghiarĭ.

Va se ḑică Bartha Miklos deplânge prestigiul şi simpatia, ce pretinde a o fi avut Maghiarul cândva în Orient şi afirmă, că aceste au căḑut jertfă urgisirei „şvabului“, austriacului în Orient.

Bartha Miklos vré sĕ argumenteze cu acésta în favórea programului partidului sĕu, în favórea *independenţei*.

Abstrăgênd dela aceea, că de ameninţarea cu independenţa, aḑĭ nu se mai teme nicĭ un austriac, — ba de când li-o îmbiă cu tótă francheţa austriacii Maghiarilor, aceştia se tem mai mult de ea, căcĭ fiind independenţĭ nicĭ un minut n'ar mai puté susţine abusurile lor faţă cu celelalte naţiunĭ din ţéră, — abstrăgênd şi dela faptul istoric, după care Maghiarul nicĭ-odată n'a avut vr'un prestigiu durabil în Orient, fiind-că armele maghiare în Orient au suferit mai de multe-orĭ cumplită înfrângere decât au câştigat învingerĭ; — nicĭ n'a fost Maghiarul vre-odată iubit în Orient, umblând el tot după scopurĭ egoiste: întrebăm cine a împiedecat pe Maghiarĭ de 32 de anĭ, de când dispun ei de sine, a-şĭ câştiga décă nu prestigiu, cel puţin stimă şi simpatie în Orient?!

Ce a făcut Maghiarul în trecut şi ce face acum, ca sĕ se apropie de popórele Orientului, cu carĭ dimpreună are menirea a trăi sĕu a fi înghiţit de puterile, séu mai bine ḑis, naţiunile cele marĭ, în deosebĭ Românii, deşi nu-l pot suferi, căcĭ se geréză de stăpân şi puternic, l'ar vedé bucuros ca prieten şi aliat natural în ḑile negre şi de pericol comun, ce pot sĕ-i ajungă pe toţĭ?

Nu face ca prototipul Maghiarilor, Slovacul Kossuth, care îşĭ aduse aminte de federaţiunea dunăreană şi de egala îndreptăţire a naţiunilor conlocuitóre, numai după-ce tóte planurile marĭ cu revoluţiunea, precum şi încercarea de a câştiga pe tronul Ungariei un principe rusesc, căḑură în baltă?

Sĕu cugetă Bartha şi soţĭ, că politica de acum faţă de naţiunile conlocuitóre este calea cea óblă, care le va aduce prestigiul dorit şi simpatia Orientului? Cugetă, că împiedecând în desvoltarea lor firéscă, şicanând, maghiarisând, c'un cuvênt umblând a nimici naţiunile conlocuitóre, carĭ sunt trup din trupul popórelor Orientului şi sânge din sângele lor, vor ajunge Maghiarii a-şĭ câştiga simpatia şi încrederea la popórele rĕsăritului?

Nu vede Bartha şi soţĭ, că de când Maghiarul a devenit din asuprit asupritor, adecă de când i-s'a redat libertatea, de care face aşa de rea întrebuinţare pentru sine şi compatrioţii sĕi, şi-a pierdut tótă simpatia în Europa, éră în Orient este mai urgisit chiar şi decât „şvabul“?

Mai nefastă politică internă decât aceea, pe care o urmăresc Maghiarii şi tot mereu o înăspresc, de când pot dispune de sine, nu li-ar fi putut sfătui, nicĭ cel mai crunt inimic al lor!

Austria se prăbuşesce, o ḑic şi Maghiarii pe tóte tonurile, casa domnitóre trebue sĕ se razime pe Ungaria, ér greutatea puterei trebue sĕ se strămute spre Orient, sĕ se pună în Budapesta. Puté-va acest regat sĕ esiste mult faţă de lăcomia némurilor marĭ, carĭ vor fi înghiţit deja popórele Austriei, şi faţă de ura popórelor din Orient, care va tot cresce în mĕsura, în care se vor opinti mai mult Maghiarii a maghiarisa popórele conlocuitóre?

Maghiarii ar vré sĕ şédă pe două scaune şi după esperienţa omenéscă vor ajunge pe pământ.

Ei, până ce pot, vréu sĕ maghiariseze, adecă sĕ nimicéscă esistenţa naţională a popórelor conlocuitóre, apoi ca naţiune mare, compactă, vréu sĕ dée mâna de înfrăţire cu popórele Orientului. Ei, dér popórele conlocuitóre nu le vor face plăcerea sĕ móră şi décă chiar ar muri, popórele Orientului n'ar uita în vecĭ mórtea sângelui lor şi poporul maghiar va ajunge pe astă cale a pĕcatului, singur, isolat, fără simpatie între lăcomia celor marĭ şi între ura celor micĭ, dér multĭ.

Scăpare, viitor pentru naţia maghiară nu este, decât în iubirea şi alipirea celor ameninţaţĭ ca şi ea şi avisaţĭ la ajutorul împrumutat. Acéstă iubire şi alipire însĕ trebue câştigate mai întâiŭ la popórele din ţéră, prin tractare umană, dréptă şi favorisându-le desvoltarea naţională.

Bartha Miklos şi soţĭ vréu scopul, adecă simpatia popórelor orientale, dér nu vréu mijlócele conducĕtóre la acel scop. Din contră, strigă tot mereu după mijlóce şi pun în lucrare tot mijlóce diametral opuse scopului dorit.

Asta e logica patrioţilor maghiarĭ, numéscă-se Bartha Miklos, Apponyi Albert séu Széll Kálman, şi asta e consecinţa lor!

Ḑiarele maghiare daspre visita regelui Carol. Mai tóte ḑiarele maghiare apreciéză la loc de frunte întêlnirea suveranului român cu suveranul monarchiei nóstre. Citâm la întêmplare câte-va pasage din aprecierile ḑiarului „Budapesti Hirlap“:

„O spunem pe faţă, ḑice fóia ungurésca, că după visitele dela Petersburg, ce le-au făcut principele bulgar, regele Italiei şi preşedintele republicei francese, ne pare fórte bine, că regele României visitéză pe regele nostru. Tînĕrul căpitan prusian, care la 1866 a trecut pe ascuns prin Austria, astăḑi este un domnitor, a cărui pretenie este fórte preţiósă pentru monarchie, ér România a devenit un factor important în echilibrul european.“ După ce spune, că meritul principal în înfrânarea „dacoromânismului“ i-se revine regelui Carol, „Bud. H.“ ḑice, că Ungaria privesce cu bucurie consolidarea României, ca o garanţie preţiósă contra expansiunei slave, apoi citéză cuvintele lui *Cavour*, care încă la 1856 a recunoscut importanţa cea mare a naţiunei române din punctul de vedere al intereselor europene.“

„Függet. Magyarország“ şi „Cronica“. Ḑilele acestea am luat notă de o corespondenţă a ḑiarului kossuthist „F. M—g“ în care se da espresiune speranţei, că se va revisui art. 7 al constituţiei române în favorul Ĕvreilor şi am adăugat: Speranţa acésta corespondentul lui „F. M.“ şi-o întemeiéză pe un articol publicat în „Cronica“ din Bucuresci, care fóie, — ḑice „F. M.“ stă aprópe de guvern.

Cu privire la afirmarea din urmă a foiei maghiare „Cronica“ de aḑĭ ḑice:

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

File rupte dintr'un carnet.

3 August 1902.

(Giamlîcul de la expediţie. — La Vlădenĭ. — Situaţia economică. — Vlădărenii în America).

Din localul redacţiei nóstre, vrînd sĕ eşĭ în localul expediţiei, trebue sĕ trecĭ printr'o uşă cu „giamlîc“.

De la masa, la care şed şi scriu „impresii“ şi „file rupte“ şi mai nu sciu ce, ridic din când în când ochii şi uitându-mĕ prin „giamlîc“ vĕd pe Spuderca aranjând şi clasificând făşiile de hârtie, în carĭ vor fi înfăşurate de séră gazetele, spre a fi trimise în cele „patru unghiurĭ“, locuite de Românĭ.

Aprópe de două decenii clasifică şeful expediţiei nóstre poştele şi „ultimele poşte“ din Transilvania, Ungaria şi România. Le cunósce pe tóte pe degete cu numirea românéscă, unguréscă şi eventual nemţéscă. Cunósce de asemenea pe toţĭ abonaţii. Mai deunăḑĭ d-l farmacist Bistriţanu, trecênd pe la noi, l'am recomandat lui Spuderca:

— D-l Bistriţanu.

— De la Bîrlad? întrebă Spuderca.

— Da.

— Dér domnul cu barba albă din redacţie cine e?

— D-l Belloescu.

— Senatorul?

— Da.

— Tot abonat vechiŭ de al nostru, încheiă expeditorul.

Erĭ uitându-mĕ éră prin „giamlîc“ zăresc în expediţia nóstră un braţ îndoit în sus, cum sunt braţele din emblemele nobilitare, cu deosebirea, că acesta n'avea sabie în mână. Braţul se mişca ameninţător spre mine. Es în expediţie, sĕ vĕd cui am greşit ceva, de mĕ vĕd ameninţat. Era amicul Gheorghe Cârlan din Vlădenĭ.

— Aşa!.... Frumos!.... Sĕ promiţĭ că vii pe la noi.... Şi sĕ ne laşĭ în aşteptare atâta vreme.

— Nu e încă târḑiu, rĕspund eu.

— Da, însĕ ce ocasie bună ai fi avut, sĕ fi venit la „petrecerea de vară“, ce am dat'o în ḑiua de S. Petru. Erau două sĕrbătorĭ. Şi eu şi părintele Zorca te-am aşteptat şi n'ai venit.

— Două sĕrbătorĭ! Par-că n'or mai fi două sĕrbătorĭ! Uite, mâne e S-tu Ilie şi apoi vine Dumineca. Tot două sĕrbătorĭ. Ai loc în trăsură?

— Sunt numai singur.

— Apoi viu cu tine astăḑi.

Şi aşa am făcut.

*

Distanţa de la Braşov până în Vlădenĭ face 28 de chilometri.

Distanţa e bine sĕ se spună în totdéuna în chilometri şi nu în césurĭ, pentru-că ciasurile pot sĕ varieze după-cum sunt de bunĭ caii, după-cum sunt de bine încheiate rótele şi după cât timp poposescĭ de pildă în Codlea.

Noi am plecat la órele 6 p. m. şi am sosit în Vlădenĭ la 11 séra.

Se culcase tótă lumea.

Ne culcarăm şi noi.

A doua ḑi la biserică. In tótă împrejurimea rar veĭ găsi o biserică aşa frumósă, ca cea din Vlădenĭ. S'a zidit în total cu cheltuiala de 32.000 fiorinĭ, la îndemnul şi stăruinţele lui Iacob Zorca, care, timp de peste 40 de anĭ a muncit în acéstă comună ca învĕţător şi pe urmă notar. A fost un adevĕrat părinte şi regenerator al comunei. Familia i-a ridicat un frumos monument sepulchral în umbra bisericei zidite la iniţiativa lui, unde îşĭ dórme somnul de vecĭ.

Activitatea lui Iacob Zorca se află descrisă de părintele Iosif Comanescu în „Monografia comunei Vlădenĭ“, o broşură 8^0 mare de 112 paginĭ apărută la 1896 în editura familiei Zorca. Datele pentru acéstă monografie sunt culese cu multă ostenélă tot de repausatul vrednic bărbat.

Comuna Vlădenĭ este o comună românéscă la extremitatea ţĕrii Bârsei. Odinióră comună iobăgéscă aparţinătóre Braşovului, astăḑi comună liberă, aparţinênd ca împărţire administrativă, comitatului Făgăraş. Streinĭ nu sunt aicĭ alţii, afară de 2 Saşĭ. Jidov nu este nicĭ unul.

Cei 1600 de locuitorĭ se ocupă cu agricultura şi prăsirea vitelor. Odinióră erau vestiţĭ cărăuşĭ, carĭ transportau mărfurĭ de la Braşov până pe la Gherla şi Deşiŭ. De când cu căile ferate, Vlădărenii au mai slăbit din cărăuşie şi negoţ şi au început sĕ-şĭ caute isvor de câştig prin diferite servicii, ce le fac în România.

Inainte de isbucnirea crisei în România, îmĭ spunea părintele Zorca, preotu

„Acéstă afirmare nu o putem lăsa fără respuns, cu atât mai mult cu cât ḑiare marī, ca „Gazeta Transilvaniei“ şi altele par a se lăsa sĕ fie induse în eróre de acest mod de a vedé şi considera „Cronica....“

Ḑiarul nostru n'a făcut decât a înregistrat cu câte-va cuvinte şi fără de nicī un comentar părerea corespondentului fóiei kossuthiste. Cu aceeaşī obiectivitate venim adī a înregistra declaraţia ḑiarului bucurescean, după care „Cronica“ este un organ independent, nu aparţine nicī unui grup, partid séu om politic şi nu-şī ia inspiraţiunile nicī dela guvern, nicī dela vr'un alt partid politic.

Contra bisericelor române.

Din incidentul alegerii de episcop de la Arad, foile maghiare au adus pe tapet autonomia bisericei gr. or. române şi un bărbat de talia lui Jancsó Benedek, care pretinde a cunósce poporul român, împreună cu tóte aspiraţiile lui, a îndrăsnit sĕ atace constituţia bisericei române gr. orientale, cerênd restrîngerea autonomiei şi o influenţă mai „eficace“, am puté ḑice o ingerenţă din partea statului în afacerile bisericei gr. orientale.

Tótă suflarea românéscă a fost atuncī indignată de îndrăsnéla, cu care a fost atacate legile fundamentale ale bisericei gr. orientale din Transilvania şi Ungaria.

Vacanţa scaunului episcopesc a diecesei gr. catolice de Oradea-mare oferă acum prilegiu aceloraşī ḑiare, de a se ocupa şi cu relaţiile de drept ale provinciei metropolitane din Blaşiu.

Ḑiarului „M—g“ de pildă, nu-i convine de loc, că la scaunele episcopescī unite se fac numirile, fără sĕ fie consultat primatele din Strigon. Acestui ḑiar nu-i convine, cĕ Blaşiul formézǎ o provincie metropolitană independentă de primatele latin şi îşī esprimă mâhnirea într'un articol, care merită sĕ fie reprodus şi de noi pentru mai bună orientare. Étă, ce ḑice „M—g“.

„Scaunul archieresc din Blaşiŭ, înălţat pe timpul erei reacţionare austriace de tristă amintire la rangul de archiepispie şi metropolie, nu „prea“ vré sĕ recunoscă supremaţia principelui primate al Ungariei. Dovadă despre acésta este, că toţī cei patru archierei absentézǎ în mod consecvent dela conferenţele episcopescī, la carī episcopii ruteni de Muncaciu şi Eperjes, tot gr. catolicī, tot-déuna iau parte. O altă dovadă este absentarea lor dela congresul autonomic maghiar. Dér cea mai mare dovadă este, că le place sĕ trateze direct cu scaunul papal, chiar şi în afacerī de acelea, carī sunt supuse jurisdicţiunei patronatului suprem al regelui apostolic maghiar şi prin urmare, după dreptul canonic maghiar aparţin inspecţiunei principelui primate al ţĕrii, care este capul (?) bisericilor catolice de ambele riturī din Ungaria şi care — de jure — ca delegat al scaunului apostolic este chemat în prima linie sĕ refereze asemenea chestiunī. Las' că ministrul de culte, ca primul consilier al supremului patron, încă ar puté sĕ se intereseze de aceste rĕsfăţărī blăjene.

„In adevĕr, când s'a făcut numirea la scaunul vacant din Lugoş la 1895/96,—din Blaşiu s'a făcut protest în sensul acesta la Roma. Atuncī însĕ nu au ajuns lucrurile la ceartă, pentru-că guvernul a prevenit ingerenţele neîndreptăţite — aduse pe tapet de Vatican sub numele de „collisio officiorum“ — prin repatriarea unui preot pripăşit în România (Romániába szakadt). Acuma însĕ, după cum se aude, cestiunea este actuală şi se va resolvi, înainte de a ajunge în stadiul de resolvire chestiunea personală a scaunului vacant din Oradea. Fiind-că însĕ chestiunea acésta este atât de seriósă, încât în cele din urmă ar puté duce la recunóscerea metropoliei gr. cat. valahe, ca biserică separată autonomă, sperăm cu siguranţă, că dreptul canonic maghiar va eşi biruitor.

In asemenea împrejurărī de-ocamdată nu póte fi vorba de candidaturī la numitul scaun episcopesc, deşi din causa amintitelor sbuciumărī valahe, umplerea vacanţei ar fi de dorit.“

*

Din rêndurile de mai sus se pot constata următórele lucrurī:

1) Că acest articol este scris de un specialist în ale dreptului canonic, care cunósce relaţiile de drept ale provinciei metropolitane din Blaşiu.

2) Că articolul s'a scris după tóte probabilităţile în acest organ, care stă destul de aprópe de guvern, spre a încurajia pe ministrul de culte în lupta întreprinsă cu scop de a înghenunchia biserica română unită primatelui din Strigon. Articolul póte fi inspirat de însu-şī ministrul.

3) Că la 1895 s'au mai făcut încercărī de a trece peste capul firesc al bisericei unite şi a numi la Lugoş pe un agreat al unor prelaţī latinī, lucru, care la Roma a fost timbrat de „ingerenţă“ (collisio officiorum) şi pe care guvernul ar fi aplanat'o prin numirea unui al treilea candidat, numit de autorul articolului „preot pripăşit în România.“

4) Că numirea în scaunul vacant de Oradea, guvernul n'are de gând sĕ o facă până nu va reuşi a aduce la biruinţă „cerinţele dreptului canonic maghiar“, adecă aservirea metropoliei din Blaşiu.

Vom vedé.

Scrisórea unui Român din America.

In luna Martie au plecat din comuna Vlădenī, comitatul Făgăraşului vr'o 20 de ómenī în America.

Noi suntem din principiu contra emigrării, de cât că aceştī ómenī n'au emigrat sĕ nu se mai întórcă, ci s'au dus sĕ câştige banī, ca sĕ aibă de unde-şī plăti nevoile. Publicăm mai jos scrisórea lui Filip Stancia din Ohio, adresată de curênd nevestei sale la Vlădenī.

Canton Ohio, 13 Iulie 1901.

Prea mult doritu meu cuprins şi tot de-odată şi dorita mea soţie! Veţī şti cu toţii, că eu până în momentul de faţă sunt sănĕtos, care tot asemenea doresc ca sĕ vi-o rênduiéscă bunul Dumneḑeu şi D-vóstrĕ, dinpreună la tot cuprinsul meu. Şi mai departe prea dorită soţie vei şti, că eu ţī-am trimes 50 de fiorinī sĕ-ţī facī năcazurile şi sĕ-ţī împlineştī tóte lipsele până unde sor' ajunge. Şi de banii din Braşov sĕ n'ai nicī grije, căcī am eu şi ştiu eu când trebue sĕ-i trimit. Şi pe de altă parte sĕ-ţī veḑī de copii, ér de celelalte vĕd eu, décă mĕ va ajuta Dumneḑeu şi voiŭ fi sănĕtos. Numai de sănĕtate sĕ vĕ rugaţī lui Dumneḑeu sĕ ne dea la toţī.

Şi vei şti, că în epistola care ţĭo-am trimes, am trimes vecselu iscălit şi acuma ţi-l trimit şi pa'cestălalt şi mai pe urmă oa sĕ trimet banī pentru Raţu, căcī mai este până atuncī vre-o lună de ḑile, dér din partea acea sĕ n'ai nicī o grije sĕ nu mai îmī tot scrī că umbli plângênd; — că n'ai pentru ce.

Şi vei şti că în serviciu sunt la drumul de fer şi leafa este bună numai sĕ fiu sănĕtos ca sĕ pot lucra.

Şi ne mai avênd ce scrie rĕmâi de bine voitor al tĕu soţ şi tot de-odată şi la a mei doriţī copii, care vĕ doresc în tot minutul. Şi mai departe mĕ închin cu multă sănĕtate la tóte rudele şi la toţī vecinii. Şi mai departe multă sănĕtate şi la naşiu, şi la naşia şi la tot cuprinsul d-lor. Şi vei şti naşule, că pe aicī este bine când este omul sănĕtos şi are serviciu şi dintr'altă parte ne e cam greu, că nu te poţī înţelege cu vorba ingleseaścă şi aicī este tot felu de naţie din tótă lumea nu poţī şti, care-i engles care neamţ, polac, slovac, jidan, tot felu de limbă strĕină. Şi pe de altă parte vei şti, că este mai cald ca pe la noi, şi pe vapor am venit bine şi mai rĕu câte odată, când bătea vêntu mare, dară au fost şi bine şi rĕu cum au dat Dumneḑeu, că în 14 ḑile am eşit afară la pămênt uscat sănĕtoşī şi am mai mers o ḑi şi o nópte până la locu unde ne-am dat jos, şi tóte ar fi bune numai acésta este cam greu, că nu putem vorbi, purtăm pe mutu în braţe, că trebue sĕ vie sĕ-ţī arate ce sĕ facī.

Şi tot de-odată veţī şti, că lucrurile din partea sĕrbătorilor ca şi pe la noi, Dumineca nu se lucréză şi când au englesii sĕrbătorī şi cele mai multe fabricī nu lucră de Sâmbătă de la 12 óre, face Faeru Tag până Lunī.

Şi ne mai avênd ce scrie rĕmâi de voitor de bine la toţī şi la tóte rudele şi alta nimic, şi tot de-odată dorite naşule trimitem 4—5 cărticele de ţigărī. Sĕ le bagī în plic şi scrisórea sĕ nu o mai pue recomandată, căcī tot aşa vine ca şi cea nerecomandată, s'o pue cum se pune scrisorile şi pe cei 20 de crucerī, care îi dă mai mult sĕ-şī ia sare şi alte ce trebue.

*

Subscrisă prin mine George Potcóvă, multe complimente şi din partea mea la toţī şi spuneţī şi la al meu cuprins voe bună şi la ai mei părinţī, fraţī şi surorī şi cumnaţī, nepoţī şi în fine la toţī. Şi adersa este aşa: D-lui Filip Stancia, Canton Ohio, Madison Strit Nr. 502 Nord-America.

Evenimentele din Paris. După demonstraţiile contra guvernului, despre carī am adus scirī la timpul sĕu, necesarminte trebuia sĕ urmeze contrademonstraţiile socialiştilor, carī susţin guvernul şi combat şcólele congreganiste. Duminecă s'au adunat grupurī de socialiştī pe piaţa primăriei şi pe piaţa Pantheonului, de unde au trecut pe piaţa Maubert, unde, în faţa statuei luī Etienne Daulet, au demonstrat pentru esecutarea legii contra congregaţilor. Demonstranţii au cântat „internaţionala“ şi au defilat pe dinaintea statuei strigând: „*A bas la calotte!*“ „*Vive la république*! Numĕrul demonstranţilor era vr'o 2000. Nisce derbedei de stradă au spart ferestrele unei şcólei congreganiste, poliţia i-a împrăsciat. După acéstă demonstraţie a plebei, s'a ţinut adunare în faţa localului „*Societé des savants*“, unde a ţinut un discurs deputatul *Tourgnol*, declarând că va propune camerei desfiinţarea tuturor congregaţiunilor şi resiliarea concordatuluĭ. Un anarchist a fost arestat. — Din Firminy se scrie, că parochul de acolo, când s'a presentat comisarul şi-a pus sigilul pe uşa unui institut congreganist, a rupt sigilul, spunênd, că aceea e casa lui. O femeie a insultat pe comisar. Amîndoi au fost daţī în judecată.

Incoronarea regelui Angliei. De şi data încoronării regelui Angliei fusese definitiv fixată pe ḑiua de 9 August, în Londra totuşī lumea e îngrijată de consecinţele, ce le-ar puté avé pentru sănĕtatea lui Eduard VII fatigiile inevitabile, pe carī ar trebui sĕ le suporte în cursul ceremoniei. Aceste fatigii vor fi reduse la minimum. Eduard VII, în casul, când n'ar puté merge, va fi transportat pe un fel de fotel purtat de patru ómenī nobilī şi de constituţie viguróśă. Un svon se ţine cu persistenţă. Se ḑice, că după cere-

---

din Vlădenī, numai în Vlădenī şi comuna vecină, Ţînţarī, se trimeteau pe an cel puţin 50,000 lei din România, fără banii, pe carī îī aduceau singurī, orī îī trimeteau pe cineva. In anii mai dinainte trebue sĕ fi fost şi mai bine, căcī numai astfel se póte esplica, că Vlădărenii în timp mai puţin de 40 de anī (1862—1896) au făcut edificii cu cheltuielī de 230,000 fiorinī, afară de cele 36.000 fiorinī cheltuiţī pe zidirea bisericei şi-a şcólei *). Este în adevĕr fabulos ceea ce spune monografia şi ceea ce confirmă ómenii mai în vîrstă, cu gura, că la 1862 din 348 de case, ce erau, numai 15 erau zidite din piatră şi acoperite cu ţigle. Astăḑī n'au rĕmas case de lemn séu acoperite cu paie de cât 37.

De aicī se vede, că acéstă comună a progresat necontenit economicesce, cu tóte birurile grele, cu tótă insuficienţa pămîntului,**) cu tóte crisele ce au dat peste ei; graţie însĕ hărniciei lor, spiritului de întreprindere şi îndemnului bărbaţilor inimoşī, cum a fost şi repausatul Zorca.

Ca sĕ-şī facă Vlădărenii case de piatră numai bĕtrânul Zorca i-a îndemnat, pentrucă la început nu voiau de loc.

Nu departe de casa comunală am zărit un edificiŭ, care purta inscripţia „*Economia vitelor de prăsilă comunală.*“

Ce-ī asta? întrebai eu.

Mi-a rĕspuns amicul Cârlan, că acésta este o instituţie întrodusă tot de bĕtrânul Zorca, după esemplul Saşilor, carī au aşa numitul „Stierhof“. Aicī sunt grajdurile pentru taurī, taurī de bivolī, vierī, rase alese, pe carī comuna îī ţine în regie. De când s'a întrodus asta, rasa vitelor s'a îmbunătăţit. Taurī n'au de cât rassă ardelenéscă, fiind-că vitele de rasă Pinzgau nu sunt apte pentru jug, ér Vlădărenii umblă cu var până prin inima Ardealului. Rasa de rîmătorī a Vlădărenilor este fórte lăudată şi în piaţa Braşovului până nu vĕnd Vlădărenii, de la alţii nu se cumpĕră. O părechie de purcei sugătorī se vinde adesea câte cu 7—8 fiorinī.

Interesant este şi portul, pe care din lipsă de spaţiu nu-l pot descrie pe larg. Amintesc brobodelnicul alb al femeilor şi zechea négră a bărbaţilor. Zechea, la care prin Chioar îī ḑice suman, este un fel de îmbrăcăminte de sĕrbătóre. Tot zechea era uniforma celor 325 de lăncerī de la 1848, carī se înarmaseră sub comanda lui Zorca bĕtrânul, bunicul actualului preot, spre apĕrare contra Săcuilor.

O dovadă despre spiritul interprinḑĕtor al Vlădărenilor este faptul, că de când cu crisa din România, ei au început a-şī îndrepta privirile spre America.

Se scie, că Vlădărenii ard var. Carbonatul de calciu (piatra de var) o aduceau până acuma din Codlea, de unde o scoteau singurī şi plătiau carul cu câte 70 cr. De când s'a scumpit piatra din Codlea, Vlădărenii aduc piatra din Braşov (dealu Sprengiului) unde o găsesc scósă gata şi mai eftină (50 cr. carul). Din Vlădenī aduc la Braşov lemne, întorcêndu-se, duc piatră de var, pe care o ard şi o transportă în tóte părţile Ardealului.

Umblând aşa cu varul, au aflat, că din unele comune de pe valea Oltului, mulţī Românī s'au dus în America. „Sĕ mergem şi noi!“ şi-au ḑis ei, şi au plecat.

Pe la sfîrşitul lui Martie a. c. au plecat 21 de Vlădărenī voinicī şi au sosit cu toţii în America de nord (Canton-Ohio), unde au întrat ca muncitorī prin uzine, mine, pe la căile ferate. Câştigă câte un dolar şi jumĕtate până la doi dolarī pe ḑi (5 fl.). Se înţelege, că trebue sĕ muncéscă din greu. In aceste din urmă două lunī au început sĕ trimită, săracii, banī familiilor rĕmase acasă. Până acuma au trimis ḑece inşī cu totul suma de 1608 coróne.

Multe lucrurī interesante am aflat stând aşa la masa ospitalieră a părintelui Zorca şi discutând cu părintele, cu amicul Cârlan şi cu domnul practicant de poştă Todică. Acest din urmă mi-a promis, că ne va trimite pentru foileton un capitol din opera sa spiritistă „Hades“, care sperăm, că va apare în curênd pe piaţa bibliografică.

Timpul însĕ era scurt şi pentru a doua ḑi, fiind poftit în altă parte, la un botez, cu regret am trebuit sĕ părăsesc Vlădenii şi sĕ mĕ întorc la Braşov.

Dolaleten.

*) Monografia pag. 81,

**) Tot pămêntul Vlădenilor face 5C02 jughere, din care 1028 arătură, 1405 fînaţe, 400 jughere păşune. Dreptul de alegĕtor după darea de pămênt nu-l are nicī un locuitor. In comună sunt numai 8 alegĕtorī dintre carī unul are dreptul vechiŭ ca nobil, ceilalţī ca funcţionarī civilī séu eclesiasticī. Cel mai mare proprietar are 33 jughere.

monia încoronării, regele sĕ fie supus unei a doua operațiunĭ, care ar avé de scop înlăturarea totală a apendicei.

Agitațiile bulgăresci.

Se scrie din Sofia, că în diua de 1 August a avut loc, aprópe de Drama o ciocnire sângerósă între o bandă bulgară și între trupele turcescĭ. Nouĕ soldațĭ turcĭ au fost omorîțĭ.

O bandă de revoluționarĭ bulgarĭ a fost distrusă în vilaietul Monastir. Unspre-dece bulgarĭ au fost ucișĭ și cincĭ alții arestațĭ în satul, unde se refugiaseră.

De altă parte, se scrie din Bitolia, că locuitorii din trei-decĭ și cincĭ comune ale vilaetului s'au revoltat, fiind-că li-s'a ordonat se dea armele, pe carĭ obicĭnuiau a le purta pentru apĕrarea lor personală.

In Sofia a eșit de sub tipar o broșură sub titlul: *„Cestiunea macedoniană și înaltul comitet macedo-adrianopolitan“*.

Broșura conține programul întreg al reformelor, carĭ ar trebui întroduse în Macedonia. Étă punctele principale:

Populațiunea sĕ aibă dreptul de a alege un parlament, care sĕ discute tóte chestiunile relative la situațiunea interióră. Guvernul otoman trebue sĕ garanteze libertatea pressei, libertatea persónei inviolabilitatea domiciliului și libertatea gândirii. Limbile naționale sĕ aibă prio-tatea, dér limba turcéscă sĕ fie recunoscută ca limbă oficială. Jandarmeria sĕ fie mixtă și instrucțiunea publică va fi în sarcina comunelor. Reformele întroduse în Macedonia vor fi întinse și asupra provinciei Adrianopole.

Tot din Sofia se anunță cu data de 2 August, că membrii actualului comitet macedonian au fost aleșĭ în calitate de delegațĭ la congresul macedonian. Jurnalul *„Les Reformes“* desminte scirea despre amânarea congresului. Guvernul bulgar lucréză cu îndoită energie în ajunul congresului. Poliția a confiscat în Plevna și în alte părți, pe unde a putut găsi, obligațiunile patriotice puse în circulațiune de către revoluționarĭ, spre a aduna banĭ pentru întreținerea insurgenților.

SCIRILE DILEI.

— 23 Iulie.

Regele Carol la Ischl. Regele Carol al României a sosit Duminecă, în 3 August, la órele 2.28 în Ischl. La gară a eșit sĕ-l priméscă Maj. Sa Francisc Iosif, archiducele Francisc Salvator, principele Gheorghe al Bavariei și suitele lor, guvernatorul și primarul locului. Majestatea Sa Monarchul nostru l'a salutat pe regele Carol în modul cel mai cordial, apoi au mers împreună la hotelul „Elisabeth“, unde îi aștepta archiducesa Maria Valeria. Pe drum, cei doi monarchĭ au fost primițĭ de public cu entusiaste ovațiunĭ. La órele 5 Majestatea Sa împĕratul și regele Francisc Iosif a dat un dineu familiar, la care afară de regele Carol și suita sa, a participat archiducesele Gizella și Maria Valeria, archiducele Francisc Salvator, principele Gheorghe, șeful statului major felzeugmaistrul Beck.

Procesul elevului Schuller. E încă bine cunoscut publicului nostru cetitor, cum cu ocasiunea maialului săsesc, elevul Schuller din clasa a II a gimn. evanghelic, din întêmplare muiase în apă un steguleț unguresc. Băiatului i-sa făcut proces și judecătoria l'a cndamnat la 8 dile arest și 100 coróne amendă. Contra sentinței, d-l advocat *Damian* a făcut apel. Adĭ s'a judecat în apel procesul la Tribunalul din localitate, unde apĕrătorul, d-l Dr. *Ioan Fruma*, ținênd locul d-lui Damian într'o pledoarie bine argumentată, arată netemeinicia sentinței și cere casarea ei. — Substitutul Molnar însĕ cere menținerea sentinței. Tribunalul retrăgêndu-se, după o lungă discuție se reîntórce și publică sentința, în virtutea căreia elevului nevrîsnic, Schuller, i-se preschimbă și arestul în amendă, condamnat fiind acum în loc de 8 dile arest și 100 cor. la 300 coróne amendă.

Incendiu în Burdujenĭ. Un mare incendiu a distrus la Burdujenĭ peste 60 de case. Alimentate de un vînt puternic, flacările s'au întins. Fiind insuficiențĭ pompierii din Burdujenĭ, s'a cerut ajutorul celor din Botoșanĭ. La ora 2 a plecat un tren special cu pompierĭ din Botoșanĭ, împreună cu directorul prefecturei. Incendiul a fost localisat la ora 7 diminéța. Pagubele întrec suma de 200.000 lei. Causa incendiului se dice, că ar fi imprudența unui servitor, care s'a suit în pod cu lumînarea aprinsă. După o altă versiune, focul a fost pus. Consiliul general din Botoșanĭ a votat suma de 1000 de lei pentru a veni în ajutorul victimelor incendiului.

Lucrurĭ slabe. „Telegr. R.“ i-se scrie din Fornădia, că Dumineca trecută fiind nedeie (petrecere) în comunele vecine Buruene și Bejan, și nedeia din Butene ținêndu-se la birtul jidanului Rott Bernat, ér cea din Bejan la birtul românului Avram Roșu, jidanul a mituit cu bĕutură pe feciorii din Buruene și Șoimuș, ca sĕ împrăștie petrecerea de la birtul românului. Mituiții au atacat cu bolovanĭ pe cei adunațĭ la petrecere. Aceștia au rĕspuns tot așa și ast-fel în loc de petrecere tótă după amiada s'au bătut, spre rușinea și batjocura lor. Către séră au învins ómenii jidanului. Hărțuéla însĕ, pusă la cale de jidan, ca sĕ strice venitul birtașului român, a avut încheiere de tot tragică. Flăcăul Serafim Fruja din Buruene a înjunghiat pe Lazar Borca, om fórte pacînic și primul fruntaș în comună, care se amestecase printre flăcăi sĕ-i mulcoméscă. Asemenea a fost junghiat un fecior din Bicău, ér tăieturĭ au căpĕtat o mulțime din ei. — Étă ce face prostia și mintea slabă a poporului, care pentru holerca puturósă a jidanului, se ucide ca fiarele sĕlbatice. Rușine pe ei pe toțĭ câțĭ s'au dat unéltă în mâna jidanului, la al cărui birt de alt-cum,— cum ni-se scrie,— bătăile sunt lucru de tóte dilele.“

Candidațĭ de notarĭ. La cursul administrativ din Murĕș-Oșorheiŭ au făcut esamenul de stat pentru cualificare de notarĭ următorii tinerĭ românĭ: Cristian Iuliu, cu distincție; Bendorfean Ioan, Bitea Emil, Bursan Candid. Comes Victor, Comșa Virgil, Dorca Octavian, Gabor Iosif, Popovicĭ Ștefan. Vlasa Augustin, cu unanimitatea voturilor comisiunii esaminătóre; Bătuca Ioan, Goia Simion, Măcelariu Victor și Susurean Ștefan cu majoritate de voturĭ, ér unul a rĕmas corigent.

Vechiul Canaan. In diua de 2 August s'a întors la Viena profesorul Dr. *Sellin*, care se dusese în Februarie în Palestina, unde a făcut cercetărĭ archeologice. La 9 Martie a început săpăturile pe dealul Taanak, pămêntul Canaanului. Étă ce spune archeologul despre resultatele, ce le-a obținut:

Săpăturile se făceau dilnic de la órele 5 până séra la 6. Aveam o sută cincĭ-decĭ de ómenĭ, când a sosit însĕ timpul secerișului, am rĕmas cu patru-decĭ. Cei-lalțĭ au spălat putina. Am scos la ivélă mai multe edificii marĭ ale unui oraș vechiŭ canaanitic. Am dat și peste ruïnele unei cetățĭ vechĭ din sec. XIV înainte de Chr. Archeologii englezĭ au descoperit mai de multe-orĭ ruine de cetățĭ vechĭ, acestea însĕ pe care le-a descoperit Sellin sunt cele mai complete. Spre rĕsărit de dealul Tanaaka a descoperit Sellin ruinele unei cetățĭ jidovescĭ. Sellin crede, că a fost zidită de regele Salamon. La apus a descoperit o altă cetate dintr'o epocă mai târdie jidovéscă și un castel arab. Dintre obiectele găsite de Sellin cel mai interesant este un altar jidovesc, care era la 2 metrii sub pămênt. Era făcut din materie solidă și împodobit cu cherubinĭ. In biblie se vorbesce în multe locurĭ despre cherubinĭ, dér până acuma nu s'au găsit figurĭ originale. S'au găsit și idolĭ. Așa, aprópe în fie-care casă s'a găsit figura Astartei. Urme de religiunea jidovéscă propriu disă n'a găsit nicăirĭ.

O victimă a sciinței. Doctorul Garnault s'a inoculat cu tuberculosa bovină, pentru a demonstra falsitatea teoriei profesorului Koch, care susține, că tuberculosa bovină nu este transmisibilă la om. Doctorul Garnault, care este greu bolnav, a declarat, că ar fi fericit sĕ móră pentru sciință, dovedind falsitatea teoriei lui Koch.

Profesorul Virchov bolnav. Din Berlin se scrie, că renumitul profesor Virchov este grav bolnav. Medicii au declarat, că dată fiind etatea lui înaintată, catastrofa e inevitabilă.

Orfeu. Sĕptĕmâna acésta sosesce un orfeu internațional, care va da representații în grădina de la *„Pomul verde“* (Restaurantul Sorea). Prima representație va fi Sâmbătă.

Planetul Mercur.

De *Friedrich Rheindt.*

(Traducere autorisată.)

— Fine. —

In apropierea sa de pămênt, planetul Mercur apare într'un unghiu de 13 secunde, ér în depărtarea sa de pămênt, într'un unghiu de 4·5 secunde. In ambele casurĭ planetul Mercur nu este visibil, fiind-că în primul cas stă înaintea sórelui, în al doilea înapoia lui. Pe timpul apropierei sale de pămênt, ar trebui sĕ-l vedem ca un disc mic, negru înaintea discului sórelui și anume în tot-déuna după vre-o 116 dile. Acesta însĕ se întêmplă rar, fiind-că planul curbei lui față cu planul curbei pămêntului este înclinat cu 7 grade. Din causa acésta se întêmplă că planetul Mercur în cele mai multe casurĭ trece fără sĕ fie visibil ochiului, orĭ pe de-asupra orĭ pe dedesubtul sórelui. Numai când se întêmplă, sĕ ajungă cu pămêntul și cu sórele în aceeașĭ linie secantă a ambelor curbe. pot sĕ fie observate trecerile. Asemenea cas nu se întêmplă decât de trei-spre-dece orĭ într'un secol și anume în tot-déuna în Maiŭ séu Noemvrie. Proxima trecere va avé loc la 14 Noemvrie 1907.

Planetul Mercur atuncĭ póte fi observat mai bine, când distanța lui de sóre la stânga séu la drépta este mai mare. Acésta distanță póte sĕ fie de cinci-decĭ până în șése-decĭ lățimĭ de lună plină și în consecință Mercur nu póte sĕ apară, decât séu douĕ óre după sfințirea sórelui, séu douĕ óre înainte de răsărit.

Pentru observarea cerului cu stele fixe, partea nocturnă a lui Mercur este un punct de observație mai apt, decât orĭ care altul în sistemul nostru solar, fiind-că fie-care stea fixă stă 44 dile la orisont. Dér și planetele pot fi observate bine, cu tótă distanța mai mare, fiind-că tóte pot întra în oposiție (Gegenschein = oposiție, ca termin astronomic. — Trad.) cu sórele și stau încă și mai îndelungat la orisont, decât stelele fixe. Pămêntul nostru este visibil 58 dile, Venus încă și mai mult. Amêndoĭ se presentă într'o lumină admirabilă, mai ales când apar în zenit. Mult mai strălucitóre este însĕ Venus. Discul ei se póte distinge, cu tótă strălucirea bogată a radelor ei, deóre-ce diametrul ei se póte ridica până la 70 secunde de arc. Atuncĭ strălucesce de 9—10 orĭ mai tare. decât la noĭ pe timpul strălucireĭ eĭ celeĭ maĭ marĭ. Dér și pămêntul întrece tóte celelalte stele, în ce privesce strălucirea, fiind-că se vede de treĭ orĭ așa de mare și strălucesce de douĕ orĭ mai tare, decât Venus la noi. De asemenea și luna strălucesce tare. Faptul, că Jupiter și Saturn sunt la o distanță de 75 milióne chilometrii mai mare dela Mercur, acésta aprópe nicĭ nu vine în considerațiune. Aceștĭ doi uriașĭ s'ar vedé de pe Mercur cu aceeașĭ strălucire, ca și de pe pămênt. Din contră, Marte este mult mai mic. Tóte celelalte planete nu sunt visibile cu ochiul liber.

Ce privelisce frumósă ar fi, când Venus, pămêntul și Jupiter ar fi vĕdutĭ împreună într'o apropiere nemijlocită! Cine n'ar dori sĕ guste o asemenea vedere! Deja pămêntul singur e capabil a arunca umbre în mod destul de visibil, cu cât mai mult s'ar întêmpla însĕ acésta, când strălucirea lui roșie-gălbuie s'ar amesteca cu albul orbitor al strălucirei lui Venus. Pe lângă acestea, sĕ mai adaugăm lumina blândă a lui Jupiter și a lunei pămêntului, care prin posiția ei variată ne atrage atenția.

Am vĕdut, ce ștrengar ciudat este fratele pămêntului. Cât sunt de diferite tóte acolo, de celea ce le vedem noi! Spiritul creatorului nu cunósce limite în formațiunile sale. Și tóte au mai fost. Și vor fi odată tóte, ca acuma, după o secundă din eternitate.

(Am tradus acest articol scientific din numĕrul de la 30 Iulie al diarului „S. D. T.“ din Sibiiu, în care l'a publicat d-l pastor evangelic din Cisnădióra, R h e i n d t, care la întêlnirea nóstră din Bod — a se vedé foiletorul din Nr. 138 al „Gazetei“ — m'a autorisat, a-i traduce câte un articol, ce-l va publica în numita fóie. Se înțelege, că traducerea, este în proporție cu originalul, după cum e și proporția sciinței traducătorului, profan în ale astronomiei, față cu sciința autorului, care se ocupă de mult timp cu predilecție de astronomie.)

ULTIME SCIRI.

Ischl 5 August. A séră cei doi monarchĭ au asistat la o representație teatrală. S'a dat „Die Kindsfrau“] de] Zell. Rolul principal l'a jucat vestitul artist Girardi.

Ischl, 5 August. Majestatea Sa a conferit generalului român Pribo-ianu marea cruce a ordinului Francisc Iosif, ér adjutantului regal Grațoski și ofițerului de ordonanță Baranga corona de fer cl. III.

Gastein, 5 August. Regele României sosesce mâne aicĭ pentru căutarea sănĕtății

Paris, 5 August. Locuitorii din Bretagne și Côtes-du-Nord sunt atât de înfuriațĭ în potriva ordinelor relative la închiderea școlilor, încât se prevede, că esecutarea acestora va provoca *vĕrsărĭ de sânge.* Proprietarii și-au înarmat ómenii de serviciu. Poporul este provocat prin placate la nesupunere. Când se apropie jandarmii de școlĭ, se trag clopotele într'o dungă.

Paris, 5 August. In Vienne, comisarul însărcinat cu închiderea unei școlĭ a fost primit de mulțime cu pietri și s'a retras fără ispravă.

Marseille, 5 August. Ministrul de marină Pelletan la un banchet a ținut un discurs fulminant contra „reacțiunei“.

Roma, 5 August. Vaticanul a fost insciințat din Petersbug, că Rusia îșĭ revócă ministrul de la Vatican și organiséză o secție pentru afacerĭ bisericescĭ pe lângă ambasada din Quirinal.

Sosițĭ în Brașov.

Pe diua de 4 August 1902.

H. P o m u l v e r d e: D-na Propst, Miholács; Ciriek, S. Sângeorgiŭ; Reinicke, Tușnad; Lukas, Brașov; Roth, Budapesta; Schulder, Lebovicĭ, Mörder, Elger, Drehsler Bucurescĭ; Stătescu. Tunariu, Buzĕŭ; Ciurea, Focșanĭ; Balkas, Ploescĭ.

H. E u r o p a: Dr. Lengyel, Turda; Winkler, Haida, Pahl Boszova; Dr. Hebenstreit, Timișóra; Dencz, Dr. Vraciu, Mayer, Lazar, Pesta; Nadas, Singer, Viena; D-na Haimann. Jelinek, Oradea; Fleischmann. Bucurescĭ; Binder, T.-Ocna; Mauriciŭ, Bucurescĭ; Budovsky. Câmpenĭ.

H. C o r ó n a: Harnagea, comerciant, Hușĭ; Tchisler; Bucurescĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţĭ pentru comercianţĭ şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea în partidă simplă, *de I. C. Panţu.* O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială" de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recoman·aţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 corone (+ 10 banĭ porto).

Un capitol din ***Contabilitatea duplă*** de *I. C. Panţu.* Tracteză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple. Preţul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu.* Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 80 b. (+ 10 b. porto.)

*„**Bucătărésa naţională**"*, carte de bucate a bucătăriei române, francese, germane şi ungare. Felul bucatelor sunt înşirate tóte în ordine alfabetică după numele lor. Limbagiul e uşor. Costă numai cor. 1·60 (plus 40 banĭ porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 August n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.20
Renta de corone ung. 4% . . .	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%.	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.60
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98 —
Impr. ung. cu premii	204.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	162.25
Renta de argint austr.	101.85
Renta de hârtie austr.	101.70
Renta de aur austr.	121.55
Losurĭ din 1860.	152.60
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	15 97
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	716.59
Acţii de-ale Băncei austr. de credit .	698.—
Napoleondorĭ	19 07
Mărcĭ imperiale germane . . .	116.95
London vista	237.65
Paris vista	$95.22^1/_2$
Rente austr. 4% de corone . .	99.85
Note italiene.	93 90

Cursul pieţei Braşov.

Din 5 August n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2 54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%		101,—	„	102.—

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.